

Via post och e-post till:

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

fi.registrator@regeringskansliet.se

2017-09-26

Remissvar

Er ref: Dnr Fi2017/02752/S1

Vår ref: Dnr 29/3

Promemorian Nya skatteregler för företagssektorn

Sammanfattning

- Finansbolagen avstyrker förslaget att avskrivningsunderlaget för skatteändamål flyttas från leasegivaren till leasetagaren vid finansiell leasing. Detta skulle medföra en väsentlig försämring för produkten finansiell leasing som nyttjas av många små- och medelstora företag i Sverige likväl som den svenska exportindustrin för att kunna avsätta produkter och tillhörande tjänster. Som utvecklas närmare nedan och i **särskild bilaga** erbjuder Finansiell leasing en enkel och kostnadseffektiv finansieringslösning som uppvisar väsentliga skillnader mot lånefinansiering som väl motiverar avskrivningsrättens placering hos leasegivaren.
- Finansbolagens Förening (Finansbolagen) hänvisar även till svaren från Näringslivets skattedelegation (NSD) samt Svenska Bankföreningen. Det viktigaste budskapet enligt Finansbolagen är att Sverige bör tillvarata EU-rättens möjligheter till undantag fullt ut och att avskrivningsrättens placering vid leasing inte ska ändras. Finansbolagens svar inriktas särskilt på förslagen som berör leasing och fakturaköp.
- Finansbolagen hänvisar till tidigare remissvar rörande förslagen i Företagsskatteskommitténs betänkande SOU 2014:40 och anser i huvudsak att samma invändningar gör sig gällande mot det aktuella förslaget inte minst när det gäller leasing vilket leder till slutsatsen att direktivets undantagsmöjligheter måste tillvaratas så långt möjligt.¹
- Promemorians förslag är baserat på OECD:s rekommendationer i BEPS samt EU:s genomförande av vissa av dessa rekommendationer i form av två direktiv, ATAD1 och ATAD2². Promemorians förslag har dock inte tillvaratagit de undantag EU-rätten erbjuder bl.a. för räntebetalningar upp till 3 miljoner Euro samt för fristående subjekt. Förslaget leder därmed till att regelbördan blir orimligt stor och till att företagande och konkurrenskraft hämmas. Förslaget innebär att en mycket vid krets av små och medelstora företag helt oförskyllt och helt i onödan drabbas av stora problem som enkelt kan undvikas om undantagen i direktivet tillvaratogs.
- Finansbolagen välkomnar att nuvarande regler om ränteavdragsbegränsning för vissa interna lån i 24 kap. 10 a – 10 f §§ inkomstskattelagen snävas in, men konstaterar att det är tveksamt om ändringarna leder till en mera förutsebar lagstiftning.
- Konsekvensanalysen som presenteras i promemorian framstår som orealistisk.

¹ Vårt diarienummer 29/3 av den 24 oktober 2014.

² Rådets direktiv (EU) 2016/1164 samt ändringsdirektivet (EU) 2017/952.

Finansbolagens synpunkter

Företagsskattekommitténs betänkande SOU 2014:40

Finansbolagens avstyrkte även Företagsskattekommitténs alternativförslag, vilket är det som nu ligger till grund för promemorians förslag med vissa justeringar. Finansbolagen pekade särskilt på reglernas komplexitet, i synnerhet när det gäller kravet att bryta ut finansiella kostnader i priset på varor och tjänster (vid all hyra och leasing) för att ränteavdragsbegränsningen ska kunna tillämpas. Förslagen gällande hyra och leasing avstyrktes därför av Finansbolagen. Finansbolagen avstyrkte även de alternativa förslag som diskuterades i särskilda yttranden till utredningen och som byggde på en uppdelning mellan operationellt och finansiella leasingavtal som allt för oproportionella och komplexa, särskilt för små och medelstora företag. Finansbolagen pekade också på att förslagen bröt mot symmetrin i bolagsbeskattningen genom att endast begränsa avdragsrätten för negativa finansnetton utan att skattebefria positiva finansnetton vilket leder till kedjebeskattnings i bolagssektorn.

Neutralitet avseende företagens finansieringsformer

Tanken om att skapa neutralitet mellan finansiering mellan lånat kapital respektive eget kapital i skattehänseende synes utgå från att finansieringskällorna är likvärdiga för ett företag och därmed utbytbara. Utgångspunkten är dock felaktig. Finansiering med lån är oftast billigare än finansiering med ägarkapital eftersom säkerheter för lån har prioritet före ägarkapital. Vid finansiering med eget kapital blir riskpremien högre eftersom säkerheter saknas för att investeraren får tillbaka sina pengar. Vidare får en långgivare ränta på utlånat kapital, medan en ägare som tillskjuter kapital bara erhåller avkastning om företaget gör vinst. När det gäller mindre företag med en begränsad (faktisk eller potentiell) ägarkrets är lånefinansiering (och leasing och factoring) det enda alternativet eftersom ägarna helt enkelt inte har möjlighet investera ytterligare pengar. I många fall görs också bedömningen att en spridning av ägandet också innebär att den kontroll som krävs för att på ett effektivt sätt kunna utveckla företaget skulle gå förlorad. Lånefinansiering (samt leasing och factoring) är även i sådana situationer det enda alternativet.

Syfte och rättslig grund för förslagen – OECD:s rekommendationer, de s.k. ATAD1 och ATAD2-direktiven samt Företagsskattekommitténs förslag 2014

Det finns enligt promemorian två huvudsyften med förslagen. Dels ska åtgärder vidtas mot internationell skatteplanering med t.ex. ränteavdrag, och dels vill regeringen med en generell ränteavdragsbegränsning i kombination med en sänkning av bolagsskattesatsen öka neutraliteten mellan finansiering med lånat kapital respektive eget kapital.

Åtgärderna mot internationell skatteplanering med hjälp av ränteavdrag m.m. utgår från rekommendationer av OECD i slutrapporten om BEPS 2015³ samt två EU-direktiv⁴.

Önskemålet att öka neutraliteten mellan finansiering med lånat kapital respektive eget kapital i beskattningen har hämtats från Företagsskattekommitténs betänkande SOU 2014:40 – Neutral bolagsskatt. Betänkandet kritiserades kraftigt av näringslivet och tillstyrktes av mycket få remissinstanser. En viktig invändning var att skattesystemet skulle bli

³ OECD (2015), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2015 Final Report samt OECD (2015), Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements, Action 2 - 2015 Final Report.

⁴ Rådets direktiv (EU) 2016/1164 samt ändringsdirektivet (EU) 2017/952.

extremt komplext och svårtillämpat genom kravet att finansiella kostnader skulle brytas ut och bli föremål för avdragsförbud eller avdragsbegränsning och därmed skulle rättsosäkerheten för de skattskyldiga öka. Vidare framhölls att finansiering med eget kapital inte är ett perfekt substitut för finansiering med lånat kapital och att förslagen skulle skapa asymmetri i bolagsbeskattningen mellan oberoende bolag genom att avdrag för finansiella kostnader skulle förbjudas eller begränsas utan att motsvarande finansiella intäkt skulle undantas från skatteplikt.

OECD:s rekommendationer för att motverka skattebaseroering och vinstförflyttning genom ränteavdragsbegränsningar tar sin utgångspunkt i åtgärder som omfattar multinationella grupper av företag vilka enligt OECD utgör den största riskfaktorn. Även i artikel 4 i EU-direktivet 2016/1164/EU (ATAD1) är utgångspunkten att åtgärderna ska träffa internationellt verksamma företagsgrupper.⁵ I direktivet tillåts därför en rad undantag från den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Bland annat framgår att medlemsstaterna får införa en särskild gruppregel som ger skattskyldiga rätt att dra av större belopp av överstigande lånekostnader. Därutöver får medlemsstaterna, för att minska den administrativa bördan, medge undantag från reglernas tillämpningsområde för s.k. fristående subjekt, medge fullt ränteavdrag om de negativa lånekostnaderna uppgår till högst 3 miljoner Euro och föreskriva att lån som har avtalats före den 17 juni 2016 samt lånekostnader för lån som används för att finansiera vissa offentliga infrastrukturprojekt inte ska omfattas av tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen. Det är också enligt direktivet möjligt att undanta finansiella företag från tillämpningsområdet, även när sådana finansiella företag för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern.

Skälen bakom EU-direktiven är att motverka urholkning av skattebaser genom aggressiv skatteplanering. Promemorians förslag utgör onekligen ett "Alexanderhugg" mot de s.k. räntesnurrorna genom vilka större internationellt verksamma företag använder räntekostnader för att föra ut vinstmedel till länder med lägre beskattning. Enligt Finansbolagen är dock ränteavdragsbegränsningar för samtliga företag och grupper av företag i alla branscher, både för kostnader för externa lån som för interna lån, för lån såväl i Sverige som från utlandet, en oproportionell och alldeles för långtgående åtgärd. Förändringarna som föreslås blir oproportionella i förhållande till flertalet svenska företag som inte har någon gränsöverskridande struktur och som aldrig varit i närheten av skatteupplägg med s.k. räntesnurror. Promemorians förslag att tillämpa en beloppsgräns som innebär att ett negativt räntenetto alltid får dras av upp 100 000 kr framstår som helt oproportionellt i sammanhanget.

Ett avgränsat arbitrageproblem som finns kring s.k. räntesnurror kopplat till begränsat antal större företag med gränsöverskridande aktivitet ersätts med potentiella arbitrageproblem och stora administrativa problem kring praktiskt taget samtliga företags räntekostnader (i en mycket vid mening). Förslaget blir något av "ur askan i elden" ur arbitragehänseende. Försöken att stoppa alla tänkbara möjligheter till skatteundandragande leder helt enkelt till oproportionella tillämpningsproblem som överstiger den eventuella nyttan med förslaget.

En implementering av direktivet så att större företags avdragsrätt för koncerninterna lånekostnader begränsas kan vara befogad. Enligt Finansbolagen är det dock svårt att utifrån

⁵ Jfr. recitpunkterna 6–9 i direktivet (EU) 2016/1164.

syftet med EU-direktivet motivera den föreslagna begränsningen för mindre företag och för s.k. fristående subjekt.

Skälen bakom den nationella idén med ränteavdragsbegränsning är att man vill öka den skattemässiga neutraliteten mellan att finansiera anskaffning av tillgångar m.m. i ett företag med lån respektive eget kapital och sänka bolagsskatten. Den senare nationella ambitionen kommer i konflikt med flera viktiga principer för skattesystemet; principen om skattnöjdhetsneutralitet (regler ska inte slå olika mot olika branscher), principen om nettovinstbeskattning (att alla intäkter är skattepliktiga och alla kostnader är avdragsgilla) samt kravet på att asymmetrier och kedjebeskattnings ska undvikas.

Alla regler som behandlar vissa intäkter eller vissa kostnader på ett annat sätt skattemässigt leder till risk för skatteundandragande och gränsdragningsproblem. Effekterna av ett genomförande av promemorians förslag utgör inget undantag. I promemorian har man försökt bemöta detta genom krångliga regler för att förhindra skattearbitrage. Skiljelinjen mellan räntekostnader och andra kostnader gör att förslaget blir så komplext att det inte går att genomföra i praktiken eftersom administrations- och kontrollkostnaderna blir oproportionellt höga för små och medelstora företag. Detsamma gäller för Skatteverket i och med det stora antal företag i Sverige som skulle omfattas av de komplexa reglerna.

Förslaget kommer sannolikt också att leda till skatteplanering genom vilken företag med stor räntebärande kassa kommer att gynnas. Anledningen är att företag som har stora positiva räntenetton kommer finna det mycket attraktivt att "sälja dessa netton till behövande" genom att legalt samordna sig med företag i helt andra branscher (t.ex. fastighetsbolag) med stora negativa räntenetton och hög beskattning till följd av förslaget. Konsekvensen blir, förutom skattebortfall för staten, att skatteskal i stället för affärsmässiga överväganden blir styrande. Regleringen kommer med andra ord kraftigt gynna konstlade och ineffektiva affärsstrukturer på bekostnad av företag som drivs från affärsmässiga utgångspunkter såsom specialisering, professionalisering och effektivisering.

Även inom finanssektorn finns specialiserade företag som enbart erbjuder t.ex. fakturaköp eller operationell leasing. Genom förslaget upphör förutsättningarna för att driva sådana specialiserade företag. Detta kommer begränsa både utbudet av dessa tjänster och konkurrensen inom den finansiella sektorn. Skälet är att dessa företag har räntekostnader för sin upplåning samtidigt som deras intäkter enligt förslaget inte betraktas som ränteintäkter. Förutsättningarna för att driva verksamheten upphör därmed. Enligt Finansbolagen innebär detta ett oproportionellt ingrepp i äganderätten - några sakliga skäl att ingripa mot denna typ av specialiserade finansiella företag finns inte. Operativ leasing och fakturaköp kommer till följd av förslaget enbart kunna erbjudas av företag som har stora positiva räntenetton att utnyttja. Enligt Finansbolagen är det orimligt att beskattningen blir beroende av vilken verksamhet som bedrivs i övrigt.

En målsättning för skattesystemet i företagsekonomisk synvinkel bör vara att det är neutralt och så enkelt som möjligt. Denna målsättning kan hamna i konflikt med den samhälls-ekonomiska diskussionen om fördelarna med minskad skuldsättning i företagssektorn och lägre bolagsskattesats. Från näringslivets synvinkel är alltså enkelhet och neutralitet mest eftersträfvansvärt.

Bör reglerna om ränteavdragsbegränsningar även gälla finansiella företag?

I promemorian görs inga undantag för finansiella företag. Dessa kommer att omfattas av ränteavdragsbegränsningen liksom alla andra branscher. Såväl enligt OECD som ATAD-direktivet kan finansiella företag undantas från tillämpningsområdet för generella ränteavdragsbegränsningsregler.

Finansbolagen kan se nackdelar om de finansiella företagen skulle omfattas av de föreslagna reglerna i och med att specialiserade företag som erbjuder operationell leasing eller fakturaköp skulle drabbas hårt, se vidare nedan under rubr. "Definition av ränteutgifter och motsvarande ränteinkomster"

Regler om hybrida mismatchningar

De regler som föreslås är baserade på OECD:s BEPS-rekommendation åtgärd 2 samt två EU-direktiv, nämligen hybridreglerna i rådets direktiv (EU) 2016/1164 samt rådets direktiv (EU) 2017/952 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer.

Finansbolagen har ingenting att erinra mot förslagen annat än att reglerna ställer krav på att företagen måste känna till skattereglerna för hur mottagen ränta m.m. behandlas i ett annat land för att veta om den särskilda ränteavdragsbegränsningen enligt svensk lag blir tillämplig. Detta medför osäkerhet och ökar kostnaderna för regelefterlevnad och den administrativa bördan i skattesystemet.

Ränteavdragsbegränsning för vissa interna lån i 24 kap. 10 a – 10 f §§ IL

Trots införandet av en generell ränteavdragsbegränsning väljer regeringen att låta de riktade ränteavdragsbegränsningsreglerna finnas kvar. De befintliga reglerna leder till stora tillämpningssvårigheter och många processer.

Finansbolagen kan konstatera att trots de insnävningar av reglerna som föreslås i promemorian präglas dessa fortfarande av subjektiva bedömningar. Med subjektiva rekvisit som *väsentlig skatteförmån* eller *väsentligen (tidigare huvudsakligen) affärsmässigt motiverat* uppstår en rättsosäkerhet. Det är företaget som ska visa att förutsättningarna för avdrag är uppfyllda. Inga ändringar föreslås när det gäller frågan om enligt vilka regler prövningen ska göras (se prop. 2012/13:1 s. 250 f.). Detta innebär att prövningen ska ske enligt samma regler som gäller för andra avdragsyrkanden i inkomstskattelagen. Processerna om reglernas tillämpningsområde kommer därmed troligtvis att fortsätta, om än i eventuellt mer begränsad utsträckning.

Definition av ränteutgifter och motsvarande ränteinkomster

Enligt ATAD1-direktivet får medlemsstaterna undanta finansiella företag från tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningar och reglerna om rullning av överstigande lånekostnader, även när sådana finansiella företag för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern (artikel 4.7 i direktivet). I promemorian har man dock valt att låta finansiella företag omfattas av reglerna.

Finansbolagen kan konstatera att finansiella företag under normala förhållanden som regel uppvisar positiva räntenetton. Den ökade beskattningen som uppstår genom att avdragsrätten för negativa räntenetton begränsas skulle därmed inte att i första hand drabba

finansiella företag. Däremot kommer specialiserade finansiella företag som erbjuder fakturaköp eller operationell leasing drabbas mycket hårt och tvingas upphöra med sin verksamhet om förslaget i promemorian genomförs. Skälet är att dessa företag har räntekostnader för sin egen upplåning samtidigt som deras intäkter enligt förslaget inte är ränteintäkter. Förutsättningarna för verksamheten upphör därmed. Enligt Finansbolagen innebär detta ett oproportionellt ingrepp i äganderätten – några sakliga skäl att ingripa mot denna typ av specialiserade finansiella företag finns inte.

Operationell leasing kommer till följd av förslaget enbart kunna erbjudas av finansiella företag som har stora positiva räntenetton från annan verksamhet att utnyttja. Detta kommer begränsa både utbudet av nämnda tjänster och konkurrensen inom den finansiella sektorn. I sammanhanget noteras att konsumentleasing/privatleasing alltid är operationell och att ca 30 procent av alla nya bilar till konsumenter tillhandahålls genom leasing i dag. Även stora finansiella företag kan vid en konjunkturnedgång eller finansiell kris få ett försämrat räntenetto. En sådan nedgång skulle innebära att fakturaköp och operationell leasing inte längre kan erbjudas vilket skulle påverka både kunder och den ekonomiska utvecklingen negativt i ett läge när investeringar väl behövs.

En tänkbar lösning för att rädda specialiserade företag och konkurrensen på finansmarknaden är, förutom att helt undanta finansiella företag vilket enligt Finansbolagen mer noggrant bör övervägas under den fortsatta beredningen, att tillåta finansiella företag att dela upp sina intäkter i "vanliga" intäkter och ränteintäkter. I sammanhanget är det viktigt att göra en internationell utblick för att se hur andra EU-länder löser frågan. Enligt vad Finansbolagen inhämtat har ett antal länder valt att utnyttja direktivets möjlighet att undanta finansiella företag – och därigenom undvika de problem som uppstår med promemorians förslag.

Även om finansiella företag skulle undantas kommer kunderna att efterfråga information om ränteelementet m.m. i finansiella tjänster. Många produkter i den finansiella sektorn är komplexa och ersättningen består av olika delar, vilka prissätts var för sig. Sättet på vilket ett företag ska kunna styrka sina ränteutgifter m.m. och tillämpa de aktuella ränteavdragsbegränsningarna måste därför under alla förhållanden tydliggöras.

Skatteregler om avtal om finansiell leasing

Enligt promemorian bör skatteregler införas om avtal om finansiell leasing och utformas med behandlingen av avtal om finansiell leasing i koncernredovisningen som förebild, dvs. att finansiell leasing ska behandlas som köp på kredit i enlighet med den ekonomiska innebörden av transaktionen. Enligt förslaget ska även avskrivningsrätten flyttas från leasegivaren till leasetagaren vid finansiell leasing. Enligt promemorian är finansiell leasing likvärdig med ett lån och ska som sådan därför inte få en mer gynnsam skattemässig hantering än "vanliga" lån. Vidare föreslås att leaseavgifterna fördelas på ränta respektive amortering av skulden. Räntedelen ska omfattas av de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna.

Finansbolagen sammanfattar några huvudpunkter nedan och hänvisar till **bilaga 1** där synpunkterna på förslagen gällande leasing utvecklas mer i detalj.

- Leasing är en samhällsnyttig finansieringsform som riskerar att skadas om lagförslaget genomförs.
- Finansbolagen avstyrker förslagen gällande avskrivningsrättens placering vid finansiell leasing. Förslaget avseende avskrivningsrättens placering går utöver syftet med och vad som krävs för genomförande av ATAD1-direktivet.
- Lagförslaget är även i övrigt för komplext och medför en oproportionerlig administrativ börda, i synnerhet för små och medelstora företag. Det särskilda undantag från reglerna som föreslås om den sammanlagda leasingkulden är mindre än tre miljoner kronor är inte tillräcklig. För inte behöva göra en bedömning av om avtal är finansiella eller ej skulle en sådan eventuell regel behöva kompletteras så att skuld avseende leasing av lokaler och fast egendom (som kan antas vara operationella leasingavtal och som därför inte bör omfattas) inte ingår i underlaget.
- Finansbolagen förordar istället att direktivets möjligheter till undantag för fristående subjekt och räntebetalningar på 3 miljoner Euro tillvaratas fullt ut avseende all ränta.
- Enligt Finansbolagen bör tillämpningsområdet för avdragsbegränsningsreglerna i vart fall kunna begränsas så att endast företag som redan är skyldiga att upprätta koncernredovisning K3 eller IFRS träffas av kravet på att särskilja ränta - inklusive ränta vid finansiell leasing. Företag som ingår i en koncern som är skyldiga att upprätta koncernredovisning enligt K3 eller IFRS bör dock *redovisa* samtliga räntebetalningar inklusive ränteelementet vid finansiell leasing. För neutralitetens skull bör även de företag som upprättar koncernredovisning enligt K3 eller IFRS tillåtas undanta redovisade räntebetalningar upp till 3 miljoner Euro vid EBIT eller EBITDA beräkningen. För att minska den administrativa bördan bör skattereglerna (endast tillämpliga för företag som är skyldiga att upprätta koncernredovisning enligt K3 eller IFRS) utformas så att bedömningen av huruvida ett leasingavtal är finansiellt eller ej samt ränteberäkningen kan göras i enlighet med på K3 reglerna om det inte föreligger starka skäl till annan bedömning. Finansbolagen noterar ett antal omotiverade skillnader mellan K3 reglerna och promemorians förslag som försvårar tillämpningen.
- Finansbolagen vill särskilt framhålla att branschen står inför en mycket stor omställning av system och affärsmodeller i och med att IFRS 16 ska börja tillämpas från och med 2019. Ikraftträdandet bör även av detta skäl skjutas fram till den 1 januari 2019. Förslaget om att ränta ska beräknas även för finansiella leasingavtal som ingåtts före ikraftträdandet avstyrks eftersom det skulle innebära retroaktiv tillämpning av lag.

Konsekvenser av förslagen och företagens konkurrenskraft

Promemorian belyser konsekvenserna av förslagen avsnitt 13. Finansbolagen konstaterar att förslagen leder till både till ökade administrativa kostnader för företagen och till en positiv offentligfinansiell effekt (gäller bägge modellerna EBIT eller EBITDA). Den senare effekten innebär i praktiken att bolagssektorn med de samlade skatteförslagen får en skattehöjning.

I promemorian framgår bland annat att förenklingsregeln som innebär att negativa räntenetton alltid får dras av om de inte överstiger 100 000 kr, kommer att minska det antal företag som träffas av ränteavdragsbegränsningen från mellan 38 000 – 48 000 företag till mellan 23 000 och 28 000 företag beroende på vilken modell som används (EBIT-begränsningen på 35 % eller EBITDA-begränsningen på 25 %). Vidare framhålls att det är långt fler företag som berörs av den sänkta bolagsskatten, närmare bestämt 230 000 företag.

Finansbolagen vill dock peka på att förenklingsregeln ändå medför en administrativ börda. Företagen måste analysera sina kostnader och bryta ut ränteutgifter i enlighet med de nya reglerna för att utröna om företaget kan utnyttja förenklingsregeln eller inte. Detta gäller även för finansiella företag som regelmässigt redovisar positiva räntenetton. Eftersom skattereglerna stadgar en begränsning i avdragsrätten för ränteutgifter och andra utgifter för kredit samt utgifter som är jämförbara med ränta måste företagen ändå kunna styrka att man exempelvis har ett skattemässigt positivt räntenetto eller att man hamnar under beloppsgränsen om 100 000 kronor.

Parallellt med vidtagna åtgärder för att stävja aggressiv skatteplanering och åtgärder för att motverka skattebaseroering och vinstförflyttning har den svenska regeringen låtit utreda fastighetsbranschens låga bolagsbeskattning på grund av möjligheten att försälja fastigheter i paketerad form (SOU 2017:27). Av betänkandet framgår att hänsyn till konsekvenserna vid genomförandet av Antimissbruksdirektivet, ATAD inte beaktats. Följaktligen saknas en kartläggning av de sammantagna effekterna. En sådan analys måste göras. Det bör tas ett samordnat grepp om företagsbeskattningen med förslaget om generella ränteavdragsbegränsningar och förslaget om särskild avskattning vid försäljning av fastigheter i paketerad form. Båda förslagen slår hårt mot en kapitalintensiv bransch som fastighetsbranschen och förslagen bör avvägas tillsammans. Det bör ju också tilläggas att Sverige enligt EU-rätten är skyldig att genomföra ATAD-direktivet i svensk rätt vilket innebär att förslagen i betänkandet torde få modifieras för att inte effekterna på samhällsekonomin m.m. ska bli för stora.

Finansbolagen vill också framhålla vikten av att de svenska reglerna inte avviker från hur andra länder väljer att genomföra BEPS och de aktuella EU-direktiven om detta får en negativ påverkan på svenska företags konkurrenskraft och konkurrensen inom den finansiella sektorn. I promemorians förslag utnyttjas inte flertalet av de undantagsregler som ATAD1 erbjuder för att minska den administrativa bördan.

Finansbolagen anser att den konsekvensanalys som gjorts framstår som orealistisk i och med att konsekvenserna genomgående underskattas. En stor brist är även att alternativet att enbart genomföra nödvändiga ändringar i följd av EU-direktiven inte redovisats. Det hade då blivit tydligare hur stor den tillkommande regelbördan är och de fiskala konsekvenserna av den omfattande gold-plating som föreslås i promemorian.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ATAD1 ska medlemsstaterna tillämpa bestämmelserna i direktivet från och med den 1 januari 2019. Vidare får medlemsstater, genom undantag från artikel 4, som vid tidpunkten den 8 augusti 2016 har nationella riktade regler för att förebygga risker för BEPS som är lika effektiva som den regel om räntebegränsning som fastställs i ATAD1 tillämpa dessa riktade regler fram till utgången av det första hela beskattningsåret efter dagen för offentliggörandet, på den officiella webbplatsen, av överenskommelsen mellan OECD-medlemmarna

om en miniminorm för BEPS-åtgärd 4, dock längst till och med den 1 januari 2024. Med hänsyn till att långtgående lagstiftning för att hindra risker för BEPS redan införts i Sverige bör på den lagstiftning som redan införts bör införande den 1 januari 2024 övervägas. Detta skulle ge den svenska lagstiftaren tid att ta fram mer ändamålsenliga regler än de som presenterats i promemorian.

Enligt promemorian ska de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna träda i kraft den 1 juli 2018 och tillämpas på beskattningsår eller räkenskapsår (svenska handelsbolag) som börjar efter den 30 juni 2018. Finansbolagens ifrågasätter om det är förenligt med EU-rätten att tidigarelägga tillämpningen av bestämmelserna till denna tidpunkt. Förslaget om att ränta ska beräknas även för finansiella leasingavtal som ingåtts före ikraftträdandet avstyrks eftersom det skulle innebära retroaktiv tillämpning av lag. EU-direktivet ger också möjlighet att undanta avtal som träffats före den 17 juni 2016. I promemorian bortses från att skattskyldiga i sina kalkyler för genomförda investeringar har utgått från avdragsrätt för räntekostnader. För många berörda kan en retroaktiv lagstiftning framstå som illegitim.

Finansbolagen vill särskilt framhålla att branschen står inför en mycket stor omställning av och system och affärsmodeller i och med att IFRS 16 ska börja tillämpas från och med 2019. Ikraftträdandet bör även av detta skäl skjutas fram till den 1 januari 2019.

Stockholm som ovan,
FINANSBOLAGENS FÖRENING

Lars Zacharoff

Per Holmgren

”Leasing” Bilaga 1

Inledning om leasing

Leasing är ett naturligt inslag i en fungerade marknadsekonomi för att hantera risk och uppnå ökad effektivitet. Leasing har skapat möjligheter för företag utan finansiell styrka att för egna eller lånade medel anskaffa nödvändig utrustning för verksamheten. Genom att leasing ger bättre säkerhet än t.ex. avbetalningskrediter har företagens kostnader kunnat begränsas.

Enligt tidigare beräkningar görs ca 20 procent av företagens investeringar i industriell utrustning, fordon och andra inventarier genom leasing i Sverige. Enbart värdet av leasingstocken hos de finansiella företagen som står under Finansinspektionens tillsyn uppgår till ca 230 miljarder och anskaffningsvärdet uppgår till ca 130 miljarder per år. Merparten av denna leasing, ca 85-95 procent, är finansiell leasing⁶. Enligt tidigare beräkningar går den allra största delen, ca 70-80 procent till små och medelstora företag i Sverige. Merparten av resterade, ca 20 procent går till att finansiera främst svensk export. Flertalet tillverkande och exporterande företags säljstödande finansiering genom leasing, som ligger i de säljande bolagens egna böcker ingår dock inte i de 230 miljarderna.

Sverige är ett litet exportberoende land och det går inte nog att understryka vikten av att bibehålla förutsättningarna för att erbjuda leasing som säljstödande finansiering.

Övergripande synpunkter med anledning av promemorians förslag om leasing

Leasing är en samhällsnyttig finansieringsform som riskerar att skadas om lagförslaget genomförs. Finansbolagen bedömer att en lagstiftning enligt förslaget kommer att hämma investeringar och nyföretagande med negativa återverkningar på tillväxt och sysselsättning.

Den nuvarande skatterättsliga regleringen där den civilrättsliga ägaren till objektet gör avskrivningar fungerar väl från en rad utgångspunkter och bör därför behållas. Från såväl fiskal som den skattskyldiges synvinkel är det enkelt att konstatera vem som har rätt att göra avskrivningar. Utvecklingen av rättspraxis har i praktiken skingrat den osäkerhet som tillfälligt rådde för ca 20 år sedan i samband med några då aktuella och uppmärksammade skatteprocesser.

Leasingavtal kan både komma att avslutas i förtid eller förlängas och det leasade objektet hyrs inte sällan ut i flera led. Genom att avskrivningsrätten följer den civilrättsliga äganderätten undviks de praktiska problem som uppstår om avskrivningsrätten skulle styras av skiftande ekonomiska bedömningar. Risker för dubbla avskrivningar är också minimala med den nuvarande regleringen. Såväl företag som privatpersoner som leasar har tack vare avskrivningsrättens placering hos leasegivaren också kunnat dra fördel av lägre priser än annars. Vid en tidigare utredning (DS 2002:2, som helt avstyrktes av flertalet remissinstanser

⁶ Finansbolagens Förening och svenska bankföreningen samlar gemensamt in statistik från medlemmarna som ger en mer rättvisande bild av fördelningen mellan operationell och finansiell leasing än de siffror som Riksbanken och SCB presenterar i finansmarknadsstatistiken. En felkälla i finansmarknadsstatistiken torde vara att uppgiftslämnare utgått från hur avtalen redovisats i juridisk person hos institutet.

och inte medförde någon lagstiftningsåtgärd) var också slutsatsen att avskrivningsrättens placering från fiskal synpunkt är i det närmaste neutral.

De enkla skattereglerna har också medfört att leasegivare i stor utsträckning kunnat erbjuda finansiell leasing på ett från kundperspektiv lika enkelt sätt som ett vanligt hyresavtal. Detta har i sin tur bl.a. bidragit till sund riskspridning och en lägre risknivå i det finansiella systemet jämfört med om finansbolag och banker tillhandahållit operationell leasing för att tillgodose kundernas behov av enkel hantering.

Leasing i allmänhet och särskilt leasing i flera led är ett viktigt verktyg för att uppnå en optimal och effektiv resursanvändning. Detta är bra både från ekonomiska utgångspunkter men också för miljön. Ett illustrativt exempel är en bilpool där bilpoolsföretaget leasar bilar som sedan leasas/hyrs ut till flera olika företag som kan tillgå bilarna när behovet uppstår. Lagförslaget gällande leasing är komplext och medför en oproportionell administrativ börda för mindre företag.

Förslaget går också väsentligen längre än vad som krävs enligt direktivet. Avskrivningsrättens placering berörs överhuvudtaget inte i direktivet. Några skäl att ändra gällande rätt har inte heller framkommit sedan tidigare förslag i denna riktning (Ds 2002:16) helt avstyrktes och inte föranledde någon lagstiftningsåtgärd. Utifrån detta avstyrker Finansbolagen att förslagen gällande leasing i dess nuvarande utformning läggs till grund för lagstiftning.

Tillämpningssvårigheter

Förslaget är för komplext

Förslaget bygger i grunden på de internationella redovisningsreglerna (IAS 17) som är framtagna för att tillämpas vid upprättande av noterade bolags koncernredovisning. Av bl.a. förenklings- och skatteskal redovisar mindre företag alla leasingavtal som operationella.

Av skatteskal redovisar dessutom övriga företag alla leasingavtal som operationella leasingavtal i juridisk person. Förutom att denna lösning tillgodoser de mindre företagens behov av enkla regler har den medfört en enkel och förutsebar skattemässig hantering, som är lika för alla företag och där det är förhållandevis enkelt för Skatteverket att kontrollera att rätt skatt kommer in. Utredningens förslag innebär i praktiken att betungande krav, liknande de krav som i dag ställs på större företags koncernredovisning, ska gälla för samtliga företag oavsett storlek. Sådana krav har hittills alltid bedömts vara oproportionerliga för mindre företag. Promemorians förslag, som i mycket saknar praktisk förankring, förändrar inte den bedömningen. De förenklingsregler eller undantag som föreslås gälla för leasing/hyresskulder som på företags/koncernnivå inte överstiger 3 miljoner kr är inte någon lösning på komplexiteten och framstår som helt otillräckliga och med den vida definitionen av leasing/skuld blir 3 miljoner i leasing/hyresskuld ett mycket lågt belopp även i förhållande till mindre företag.

Enligt Finansbolagen finns det också anledning att ta fasta på den bedömning som gjorts inom redovisningen där BFN relativt nyligen haft att pröva fråga om när det är rimligt att kräva att företag ska redovisa enligt de principer som följer av IFRS för SME (som bygger på IAS 17) Enligt Finansbolagen finns det inte skäl att göra någon annan bedömning när det kommer till om samma typ av krav kan ställas vid beskattningen.

Förslaget blir tekniskt svårt att tillämpa då det kräver specialprogram för att genomföra det beräkningar som krävs. Ökade kostnader uppkommer både för företagen och för Skatteverket. De föreslagna reglerna är komplexa och matematiskt svåra att tillämpa. För att den skattskyldige ska kunna tillämpa bestämmelserna krävs goda matematiska kunskaper och stöd av en kraftfull miniräknare eller ett kalkylprogram. Även om tillverkare av deklaraionsprogram kan förutsättas ta fram hjälpmedel krävs att den som är ansvarig för skattedeklarationen har sådana kunskaper att vederbörande självständigt kan bedöma och ta ansvar för att uppgifterna som lämnas till Skatteverket är riktiga. Motsvarande problem kommer att uppstå även hos Skatteverket. I sitt remissvar över Ds 2002:16, i vilken liknande komplexa regler föreslogs, angav RSV följande "Skatteregler bör enligt RSV inte vara så komplicerade när fråga är om många ärenden av olika karaktär att de kräver specialprogram för att kunna tillämpas riktigt. Detta medför ökade kostnader för såväl de skattskyldiga som skatteförvaltningen." Enligt Finansbolagen är RSVs bedömningen i den delen allttjämt relevant.

Leasing och hyresavtal eller avtal som innehåller ett sådant har ofta inte någon räntearangivelse och det är därför ofta svårt att beräkna någon ränta med ledning av avtalet. Detta kan bero på att uppgiften helt enkelt inte behövs eller att räntan av kommersiella skäl inte anges. För att en ränta ska kunna anges måste det finnas en gemensam uppfattning om marknadsvärdet av de olika delarna i avtalet vilket ofta inte är fallet. Det kan dessutom i många fall även vara svårt att fastställa marknadsvärdet för de förhyrda objekten eller rättigheterna. Ett skäl till att det kan vara svårt att fastställa värdet är att avtalet även består av andra delar som exempelvis service och olika tjänster. I praktiken uppkommer alltså betydande gränsdragningsproblem kring vad som ska läggas till grund för räntebereäkningen.

Även för större leasetagare blir förslaget administrativt betungande. Förslaget bygger ytterst på redovisningsreglerna i IAS 17 som legat till grund för IFRS för SME som i sin tur ligger till grund för de svenska K3 reglerna. EU planerar att fatta beslut om IFRS 16 för tillämpning i noterade företags koncernredovisning under fjärdekvartalet 2017. Genom sambandet mellan redovisning och beskattning i Sverige kvarstår dock möjligheten enligt RFR 2 att redovisa alla leasingavtal som operationella i juridiskperson i Sverige. Enligt nuvarande reglering kommer alltså leasetagare som följer IFRS 16, när den träder i kraft 2019, inte längre att behöva göra någon uppdelning mellan operationella och finansiella leasingavtal (ett centralt motiv bakom IFRS 16 är att man vill få bort denna uppdelning). De i promemorian föreslagna reglerna kommer, om de genomförs, att innebära att en sådan uppdelning/-redovisning likväl måste upprättas för beskattningssändamål. Detta innebär att separata system måste underhållas vilket ökar kostnaderna för företagen. Komplexiteten ökar också risken för att felaktigheter uppstår.

Finansbolagen bedömer att lagförslaget – oavsett dess skatteeffekter – är så komplext och svårtillämpat att det redan därigenom kommer att avhålla företag från att ingå leasingavtal. Detta gäller särskilt för små och medelstora företag. Förslaget är också från ett leasegivarperspektiv sådant att det kommer verka avhållande från att erbjuda leasing i nuvarande omfattning.

Avskrivningsrättens placering

Leasing i flera led

Det är inte ovanligt med leasing i flera led, s.k. sub-leasing. Det innebär att en leasegivare hyr ut till en leasetagare som sedan i sin tur hyr ut till en annan leasetagare. Sådana leasingkedjor kan i princip bli hur långa som helst och det är i vart fall inte ovanligt med sub-sub leasar. I likhet med i Ds 2002:16 sägs inget i den nu aktuella promemorian om vem som ska ha avskrivningsrätten på objekten vid sådana kedjor. Det är därmed utifrån förslaget inte uteslutet att flera leasetagare i en sådan kedja skulle kunna göra värdeminskingsavdrag på samma inventarier. Sådana möjligheter bör inte föreligga och undviks helt med nuvarande skatterättsliga reglering där endast den civilrättsliga ägaren kan göra avdrag.

Ingen tillåts göra avskrivningar

Även i transaktioner mellan leasegivare och en leasetagare utan sub-leasar kommer underliga effekter att uppstå. I det fall att leasegivaren har restvärdesgarantier från tredje part och därmed klassificerar avtalet som finansiellt samtidigt som leasetagaren definierar avtalet som operationellt uppstår situationen att ingen kan skriva av utrustningen. Avskrivningsunderlaget försvinner alltså med promemorians förslag.

Enligt Finansbolagen bör lagstiftningen inte hindra utan i stället stödja sunda affärsverksamheter där leasegivaren försöker genomföra affärer där det ekonomiska utfallet kan bedömas så väl som möjligt. Sakligt sett saknas också en koppling mellan en restvärdesgaranti som utställs av tredje part och leasegivarens rätt att göra värdeminskingsavdrag. Det framstår som orimligt att göra de senare beroende av det förra.

Leasegivare likväl som alla andra företag hanterar sin risksituation utifrån vilka risker företaget har möjlighet att ta utifrån bl.a. strukturen i balansräkningen. Företag gör generella bedömningar om vilka risker som företaget kan ta och vilka risker som behöver säkras genom avtal med tredje part och detta har inget med enskilda avtal att göra. Företag försäkrar sig mot egendomsrisker, it-risker, ränterisker, valutarisker m.m. och leasingbolag måste kunna försäkra sig mot restvärdesrisker utan att det påverkar avskrivningsrätten för de inventarier bolaget äger. I en väl fungerande marknadsekonomi bör det vara upp till varje enskilt leasingföretag att avgöra om de vill behålla eller försäkra bort risken. Härtill kommer att finansiella företag bör vara restriktiva när det gäller att ta risker av aktuellt slag.

Leasegivarens avskrivningsrätt gynnar nyföretagande och investeringar i Sverige

Om avskrivningarna görs av leasegivaren kan det leda till en sammantaget skattemässigt gynnsam situation om leasegivaren kan tillgodogöra sig det skattemässiga värdet av avskrivningarna, medan leasetagaren inte kan göra det. Med nuvarande mycket låga räntenivå torde fördelen av att på så sätt kunna tillgodogöra sig värdet av en skattekredit vara begränsat. Med en betydligt högre räntenivå skulle värdet däremot kunna vara större. Utifrån snävt fiskala utgångspunkter skulle det kunna ses som ett skäl att lägga avskrivningsrätten hos leasetagaren. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är det däremot inte alls säkert. Om vi tänker oss två konkurrerande företag, varav ett går med vinst, medan det andra för närvarande går med förlust och båda investerar i en maskin, så kan företaget som går med vinst tillgodogöra sig det skattemässiga värdet av avskrivningarna. Företaget som går med förlust kan däremot inte göra det. Företaget som går med vinst får därmed en konkurrensfördel. Ur samhällsekonomisk synvinkel så kan det i så fall vara bra om företaget

som går med förlust kan finansiera sig med leasing eftersom det ökar den ekonomiska aktiviteten vilket i förlängningen ger vinster som kan beskattas.

Bakgrunden är följande. Leasegivaren, som kan tillgodogöra sig det skattemässiga värdet av avskrivningarna kan erbjuda en förmånlig leaseavgift till leasetagaren. Leasetagaren kan på så sätt indirekt tillgodogöra sig delar eller hela värdet av skattekrediten och konkurrensen blir mer jämbördig. I dagens räntemiljö är de skattemässiga konsekvenserna av avskrivningarnas fördelning mellan leasegivare och leasetagaren av liten vikt för beslut om att ingå leasingavtal. Om man däremot från fiskal synpunkt är orolig för att det skulle ändras med högt ränteläge i framtiden kan man dock i enlighet med resonemanget ovan notera att det kan vara ekonomiskt sunt att leasing används av företag som för tillfället går med förlust för att kunna tillgodogöra sig det skattemässiga värdet av avskrivningarna på en investering. Detta resonemang utvecklas i detalj i skriften "SNS rapportserie nr. 2 Samhällsekonomiska konsekvenser av finansiell leasing" av Per-Olof Bjuggren och Hans Wijkander (1992), se särskilt avsnitt 7, leasing och skatter."

Varierande ekonomiska bedömningar

Vid leasing kan förutsättningarna förändras. Ett leasingavtal kan både komma att avslutas i förtid så att objektet återlämnas till leasegivaren eller förlängas vilket bl.a. påverkar bedömningen om det är ett finansiellt eller operationellt leasingavtal. Förändringen kan inträffa när som helst under ett beskattningsår. I likhet med Ds 2002:16 sägs inget i den nu aktuella promemorian om vem som ska ha avskrivningsrätten på objekten när förhållanden som ligger till grund för avskrivningsrätten förändras. Genom nuvarande reglering där avskrivningsrätten följer den civilrättsliga äganderätten undviks de praktiska problem som uppstår om avskrivningsrätten skulle styras av skiftande ekonomiska bedömningar. Risken för dubbla avskrivningar är också minimal med nuvarande reglering. Vid en tidigare utredning (DS 2002:2, som helt avstyrktes av flertalet remissinstanser och inte medförde någon lagstiftningsåtgärd) var också slutsatsen att avskrivningsrättens placering från fiskal synpunkt är i det närmaste neutral.

Leasegivare har ett ägaransvar

I promemorian likställs en leasegivare med en långgivare. Finansbolagen anser att det föreligger flera väsentliga skillnader mellan en leasegivares och en långgivares ansvar för det finansierade objektet. Om ett lånefinansierat objekt blir skadat eller obrukbart är det i första hand låntagaren som drabbas. Om ett leasingobjekt skadas har däremot leasegivaren ett direkt intresse av att det sätts i skick. Om objektet går förlorat drabbar förlusten leasegivaren som ägare. En leasegivare kan visserligen avtala om rätt till ersättning från leasetagaren. Det är dock långt ifrån säkert att leasetagaren har möjlighet eller tillräckligt intresse att hålla leasegivaren skadeslös. När ett leasingobjekt återlämnas har leasegivaren att omsätta objektet på nytt. En långgivare hamnar under normala förhållanden aldrig i motsvarande situation. En leasegivare kan som ägare av objektet ha ett ansvar gentemot tredjeman (skadeståndsskyldighet) eller i förhållande till det allmänna (för skatter och avgifter som belastar objektet). Även utifrån leasegivarens ägaransvar är leasegivarens avskrivningsrätt väl motiverad eftersom en leasegivarens skyldigheter som ägare i väsentliga avseenden är desamma som för andra ägare.

Problem med arbitrage?

Promemorian utgår från att om inte särskilda regler införs skulle en arbitragesituation kunna uppstå genom att utgiftsräntor inte är fullt avdragsgilla samtidigt som leasingavgifter är fullt avdragsgilla.

I promemorian saknas både grundläggande faktaunderlag och analys av hur de små och medelstora företagens finansiering ser ut idag och hur tillgången till finansiering skulle påverkas om förslaget genomfördes. Finansbolagen kan dock konstatera att substituerbarheten mellan leasing och lån av olika skäl är begränsad. Leasing förutsätter att företaget har behov av ett objekt som kan finansieras genom finansiell leasing. För flertalet företag är behovet av sådana objekt starkt begränsat. I en verksamhet som syftar till vinstmaximering leasar man inte gärna fler datorer än nödvändigt bara för att en ytterligare liten del (ränteelementet) av den totala kostnaden skulle vara avdragsgill jämfört med om datorn finansierats genom ett lån. Dock är det troligt att företag väljer att i något högre utsträckning finansiera sådana objekt som faktiskt behövs i verksamheten genom finansiell leasing istället för genom lån om kostnaden blir lägre. Leasingpenetrationen är dock relativt hög i Sverige varför utrymmet för ökning av finansiell leasing är begränsad. En ökning förutsätter också att det finns ett motsvarande ökat utbud, något man inte kan utgå från med den föreslagna regleringen. Ett potentiellt mindre skattearbitrage måste också ställas i relation till att den föreslagna regleringens omfattande negativa effekter i olika avseenden. Utredning saknas om vilket eventuellt skattebortfall som skulle uppstå om finansiell leasing (likväl som långivning) till små och medelstora företag inte omfattades av den föreslagna regleringen.

Farhågor om arbitrage utgår också från att undantagen i direktivet inte utnyttjas. Skulle däremot undantaget för all ränta under 3 miljoner Euro utnyttjas skulle någon risk för arbitrage inte uppstå upp till den nivån. Om samtliga företag fick samma undantag skulle förutsättningarna vara lika upp till den nivån. Icke fristående subjekt som ligger över nivån måste dock träffas av krav på att redovisa all ränta till underlag för EBIT eller EBITDA beräkning införas för att införliva direktivet.

Leasegivarens avskrivningsrätt säkerställer en "Think small first" approach och en enhetligt enkel tillämpning genom sambandet mellan beskattning och redovisning

Redovisningsreglerna utvecklas enligt en "Top-down" approach som utgår från de internationella noterade bolagens behov. I och med denna utveckling har den svenska skatteregeln för avskrivningar, som ursprungligen syftade till att underlätta företagens investeringar, blivit instrumentell för att säkerställa en "Think small first" approach. Regeln har säkerställt en enkel och enhetlig skatte- och redovisningsmässig hantering för samtliga företag oavsett storlek. Skulle regeln tas bort kommer top-down modellen få större genomslag både inom redovisning och beskattning. Promemorians förslag är ett närmast övertydligt exempel på att så kan bli fallet.

Tillverkare och återförsäljare

Avsnitt 9.6.2 i promemorian berör de tillverkande företag som erbjuder sina kunder finansiering - s.k. captive-bolag. Det förslag som finns i promemorian är mycket svårt att förstå och leder, som Finansbolagen uppfattar det, till mycket underliga och negativa effekter för denna typ av företag/finansiärer.

I avsnittet refereras till att K3-reglerna är skrivna ur ett koncernredovisningsmässigt perspektiv men att beskattningen gäller företag för företag. Om Finansbolagen uppfattar resonemanget riktigt skulle förslaget för vinstavräkning innebära att moderbolaget/ tillverkaren först resultatavräknar vid försäljningen till dotterbolaget/captivebolaget inom gruppen. Därefter skulle captivebolaget resultatavräkna eftersom det finansiella leasingavtalet enligt promemorian skall betraktas som en försäljning. Beskattning uppstår alltså i två led så att såväl moderbolaget som captivebolaget skall resultatavräkna affärsvinsten. Detta leder även till frågan om vad som händer vid slutet av leasingperioden då utrustningen de facto säljs; till leasetagaren eller till en tredje part.

Förslaget i promemorian om att ingåendet av ett finansiellt leasingavtal betraktas som en försäljning leder till frågan om vad som då händer med intäkterna från det ingångna leasingavtalet. En absurd situation uppstår då man ingått ett avtal med en part som redan "köpt" utrustningen.

I grundförslaget föreslås att leasinghyran skall delas upp i en räntedel och en amorteringsdel. Men i fallet där leasing erbjuds av ett captivebolag har ju utrustningen skattemässigt sålts och resultatavräknats. Skall då captivebolaget även bli beskattade för ränteintäkterna under leasingavtalet eller skall hela ränteinkomsten undantas från beskattning då man redan initialt vid ingången av leasingavtalet har tvingats resultatavräkna?

Sammanfattningsvis är det utifrån beskrivningen i promemorian nära nog omöjligt att förstå innebörden av förslaget och hur det skall fungera i praktiken. Om förslaget skulle gå igenom kommer det att avsevärt försämra situationen för alla de svenska industri- och exportföretag som i dagsläget använder sig av leasingfinansiering som en del i sitt erbjudande. Säljstödande finansiering genom leasing är av vital betydelse för dessa företag och införandet av ett regelverk i linje med det som föreslås i promemorian skulle avsevärt försämra svenska industriföretags konkurrenskraft.

Även problemen med Promemorians förslag i denna del leder till slutsatsen att avskrivningsrätten ska kvarstå hos leasegivaren.

Konsekvensanalys gällande förslagets påverkan på leasing

Kommer leasing att försvinna helt om förslaget genomförs?

Regelbördan gör att nackdelarna med leasing blir så stora att avbetalningsfinansiering kommer att föredras när så är möjligt. Produkterna är dock inte helt substituerbara. Genom den väsentligt bättre säkerhet äganderätten ger i kombination med avtalsfriheten kan leasing trots den föreslagna regelbördan i vissa fall vara det enda alternativet. Lagen om avbetalningsköp mellan näringsidkare är föråldrad vilket medför att sådana avtal har ett begränsat användningsområde. Sammanfattningsvis driver lagens ålderdomliga utformning

upp risken i affären. Följaktligen blir också priset för avbetalningskrediter (om de alls kan erbjudas med hänsyn till den sämre säkerheten) högre än vad som skulle bli fallet med en mer modern reglering. Bankföreningen och Finansbolagens Förening har i flera omgångar sedan slutet av 1990-talet uppmärksammat Justitiedepartementet på behovet av en modernisering. Senast för ett par år sedan lämnade föreningarna över konkreta skrivningsförslag på de punkter som behöver moderniseras i lagen.

Från leasetagarnas perspektiv kommer sannolikt intresset för operationella leasingavtal öka något på grund av smidigare hantering och att någon räntekostnad inte uppkommer. Samtidigt kommer utbudet av operationella leasingavtal sannolikt bli begränsat. Operationella leasingavtal förutsätter att leasegivaren eller tredje part kan/vill ta restvärdesrisker och att det finns positiv räntenetto från annan verksamhet hos leasegivaren. Detta eftersom intäkterna vid operationell leasing enligt promemorians förslag inte kan dras av mot räntekostnader för leasegivarens egen finansiering. Med andra ord blir operationell leasing mycket ofördelaktig genom att en "dold" skattekostnad måste föras vidare mot kund. Effekten är paradoxal och orimlig då skattereglerna endast ska syfta till att komma åt räntekomponenten vid finansiell leasing. I sammanhanget noteras att ca 30 procent av alla nya bilar till konsumenter tillhandahålls genom privatleasing (som alltid är operationell). Konsumenterna kommer att få betala ett högre pris om leasegivare inte kan göra avskrivningar vid sådana avtal eller dra av räntan för den egna upplåningen. Sannolikt kommer privatleasingen minska kraftigt och till följd av detta minskar också skatteintäkterna genom att räntan vid avbetalningsköp är avdragsgill vid inkomstbeskattning samt till skillnad från leasingavgifter undantagen från moms.

Marknaden för operationell leasing i Sverige är ytterst begränsad och till övervägande del är marknaden för operationell leasing begränsad till personbilar och fordon. Det är ytterst osannolikt att operationella leasar på annan egendom kommer att erbjudas som ersättning för finansiella leasar, som är den dominerade leasingprodukten i Sverige. Detta medför att leasingfinansiering troligtvis kommer att minska i omfattning vilket i hög grad kommer att påverka främst SME:s och nystartade företags möjligheter att erhålla finansiering negativt. Företagens möjligheter att erbjuda säljstödande finansiering kommer att försämrast kraftigt vilket påverkar den svenska exportindustrin negativt.

Även inom finanssektorn finns specialiserade företag som enbart erbjuder t.ex. operationell leasing. Genom förslaget upphör förutsättningarna för att driva sådana specialiserade företag. Detta kommer begränsa både utbudet av dessa tjänster och konkurrensen inom den finansiella sektorn. Skälet är som framgått ovan att dessa företag har räntekostnader för sin upplåning samtidigt som deras intäkter enligt förslaget inte är ränteintäkter. Förutsättningen för att driva verksamheten upphör därmed. Enligt Finansbolagen innebär detta ett oproportionellt ingrepp i äganderätten - några sakliga skäl att ingripa mot denna typ av specialiserade finansiella företag finns inte. Operativ leasing och fakturaköp kommer till följd av förslaget enbart kunna erbjudas av företag som har stora positiva räntenetton att utnyttja. Enligt Finansbolagen är det orimligt att beskattningssituationen är beroende av vilken verksamhet som bedrivs i övrigt.